

Урок 8

Першість Христа

I. Вступ:

- Вітаю вас, брати і сестри, на уроці СШ. Ми вже завершили дослідження Послання апостола Павла до филип'ян.
- Сьогодні повертаємося до вивчення його Послання до колосян.

Питання 1: *Що спільного між цими двома Посланнями?*

- Обидва вони названі *в'язничними посланнями*, бо були написані Павлом із римської в'язниці.
- Практично, Павла можна назвати духовним батьком обох громад, як у Филипах, так і в Колосах.
- Він відчував відповідальність за духовне благополуччя цих віруючих. Ось чому і писав свої листи до них.

Питання 2: *Які особливості Послання до колосян?*

- Цю особливість відкриває історична обстановка, в котрій зростала й розвивалася громада в Колосах.
- «Віруючим у Колосах загрожувала небезпека від фальшивих вчителів, котрі поширилися серед них» (КАСД, Т. VII. С. [184]).

Питання 3: *Чого навчали ці фальшиві вчителі?*

- Вони навчали, що існують особливі ангельські істоти різного рангу. Вони виступають посередниками в спасінні людей, тому заслуговують на поклоніння.
- Фальшиві вчителі представляли і Христа на одному рівні з цими істотами. І твердили, що Він був створений, а тому заперечували Його верховну владу.
- Вони також наголошували на необхідності обрізання, на деяких заборонах щодо їжі та на дотриманні церемоніальних свят (див. там само, [191]).

Питання 4: *Отже, яка головна мета написання Послання до Колосян?*

- Саме «проти цих учень Павло написав Послання до Колосян» (там само, [184]).

Питання 5: *Навіть назва сьогоднішнього уроку свідчить про це:*

Першість Христа

Питання 6: У чому полягає першість Христа?

Пам'ятковий вірш: Колос. 1:15-17.

- Таким чином ми сьогодні розглянемо наступні аргументи щодо першості Христа у всьому Всесвіті:

- Він образ невидимого Бога;
- Його існування вічне;
- Він Творець усього існуючого;
- Голова Церкви.

II. Основна частина

- Після невеликого Вступу до свого послання (вірші 1-14) апостол Павло відразу приступає до спростування фальшивих учень у Колосах.

Додатки до рубрики: «Образ Невидимого Бога» (неділя)

Питання 1: Читаємо: Колос. 1:15 (1 ч.). Хто це «Він»? Прочитаємо два попередніх тексти: 13, 14.

- Зверніть увагу, брати і сестри, Павло зовсім не торкається фальшивих ідей. Він навіть не згадує про них.
- Павло і не думає вступати в полеміку з фальшивими учителями... Він іде зовсім іншим шляхом.

Питання 2: Яким?

- *Висвітлює Істину, Правду...* І ця Правда в корені підрубуює обман лжевчителів.

Питання 3: Від Кого навчився Павло такому методу захисту істини?

- Пригадаємо пустелю сорокаденного спокушення Ісуса... Тричі диявол намагався втягнути Його в полеміку...
- Але Господь «не піддався спокусі вступити з ним у суперечку» (БВ, [119-120]).

Питання 4: Який у цьому урок для нас?

- Сьогодні серед християн також поширені єресі подібні до єресей у Колосах. Для боротьби з ними не потрібно їх досліджувати...
- Ретельно досліджуймо істину... Ревно вивчаймо Святе Письмо. Вивчаймо життя Ісуса. І цього достатньо.
- Відомого експерта по фальшивих грошах запитали:
  - Як вам вдається розпізнати кожную підроблену, фальшиву купюру?

Ви мабуть довго і ретельно їх вивчали?

– Ні в якому разі! – відповів спеціаліст. – Я довго й ретельно вивчав правдиві гроші...

Питання 5: *Ще раз прочитаємо Колос. 1:15 (1 ч.). Де вперше в Святому Письмі зустрічається слово «образ»? Бут. 1:26. Що означає «за образом... і подобою»?*

- Ось пояснення Духа пророцтва: «У людині втілюється *образ Божий*, вона уподібнювалась до Нього і *зовні*, і за своїм *характером*» (ПП, [45]).

Питання 6: *А що означає, що Ісус є «образ невидимого Бога»? Євр. 1:3 (1 ч.)*

- Ось як цей вислів звучить в оригіналі: «Він є

(1) *випромінювання слави та*

(2) *точна подоба сутності Його [Бога]*».

- Отже: (1) *випромінювання слави* – це *зовнішня подібність* Отця і Сина.

Вираз (2) *точна подоба сутності Його* – це грецьке *характер тес хюпостасеос*.

- Вже сама присутність слова *характер* дає підказку, що мова іде про *точну подобу характеру* Отця і Сина.

Питання 7: *Як Сам Ісус пояснює Свою тотожність з Богом Отцем? Івана 14:9, 10. Як це розумів найближчий учень Ісуса? Івана 1:1*

- «Він був Словом Божим – думкою Бога, що стала чутною» (БВ, [9]).

Питання 8: *Подумаймо про ці найвищі характеристики Ісуса:*

- *зовнішня подібність Сина до Отця;*

- *точна подоба Синівського характеру до Отчого;*

- *Син – чутна думка Отця...*

Питання 9: *Ми відчуваємо, яка єдність, які унікальні стосунки між Отцем і Сином? Хто наважиться приписати таку подібність ангелу?*

- Подивіться, брати і сестри, всього п'ять слів: *Він є образ невидимого Бога...*

І їх цілком достатньо, щоб навіть сьогодні заперечити фальшиві ідеї про Ісуса.

Додатки до рубрики: «Первородний усього творіння» (понеділок)

- Але Павло на цьому не зупиняється. Він іде глибше...

Питання 1: Читаємо вірш 15 (ІІ ч.).

- В даному тексті стоїть слово *протокоcos*... Воно має два значення: як прикменник – *первородний, перший*.
- А як іменник – *первенець, первісток*.

Питання 2: Подивимося, в яких значеннях вжите це слово у Святому Письмі? Псал. 89:28 (CUV); Вих. 4:22

- В Септуагінті – грецькому перекладі Старого Завіту – в обох цих текстах стоїть слово *протокоcos*. Огієнко переклав – *перворідний*, CUV – *первісток*.
- Я зроблю його [Давида] *первістком*, вищим від усіх царів землі... Але ми пам'ятаємо, що Давид був восьмим, наймолодшим сином Єссея, не первістком!
- Також Господь назвав Ізраїля *Мій син, Мій первісток*. Хоча цей народ сформувався набагато пізніше багатьох інших народів.

Питання 3: Отже, який висновок можна зробити щодо значення слова «протокоcos»?

- Слово *протокоcos* – *перворідний / первісток* у Святому Письмі не завжди має значення *народжений першим*. Воно може означати просто *перший*...

Питання 4: Перший у чому?

- (1) *В особливих стосунках* з батьком, незалежно від послідовності народження.
- Саме на ці особливі стосунки Ісуса з Отцем вказувало слово *образ* у першій частині 15-ого вірша: *образ невидимого Бога*.
- Друге значення слова *протокоcos*:
- (2) *Перший по значущості / важливості / вагомості*.

Питання 5: Саме про значущість Ісуса говорить ця друга частина 15-ого вірша.

- Нажаль, українські переклади не дають правильного розуміння. Ось найкращі сучасні переклади:
- *Первенець, Він найвище усякого творіння* (ІПБ); *Первенець, вищий за все творіння* («Радісна звістка»); *Він перевершує все творіння* (Давид Стерн).
- Ось у чому *значущість* Ісуса Христа.

Питання 6: У чому ж Ісус перевершує все творіння? Колос. 16 (І ч.)

- Бо все творіння – *видиме й невидиме* – діло Його рук! Він Творець усього!

- «Усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього» (Івана 1:2).

Питання 7: *Прочитаємо вірш 16 (II ч.). Як ви вважаєте, для чого Павло дає цей перелік? Кого він має на увазі?*

- Саме отих «ангелів різного рангу»... Павло підкреслює, що навіть істот найвищої категорії, найвищого рангу ангелів – створив Ісус!

- Ми бачимо, яку силу має Істина! Нам не потрібно вести полеміку, доводити щось. Декілька євангельських тез перекреслюють нагромадження неправди.

Питання 8: *Щоб у читачів не виникло ніякого сумніву щодо унікальності Ісуса, яку ще деталь додає апостол Павло? Вірш 17 (I ч.)*

- Ось оригінал: Він є до всього... Коли ще навіть не було *початкового пилу Всесвіту* (Прит. 8:26), Христос уже був...

- Не існує такої точки в усій вічності, в котрій не був би присутній Ісус!

Питання 9: *I ще одна потужна деталь: вірш 17 (II ч.).*

- *I все Ним стоїть*... *Стоїть* – це грецьке дієслово сюністеми. «Воно підкреслює початкове налаштування пристрою і безперервну підтримку цього пристрою» (КАСД. Т. VII. С. [192]).

Питання 10: *Як ми розуміємо це налаштування та підтримку? Дії 17:28*

- «Ці слова апостола виражають думку, що Бог є не лише першопричиною нашого життя, але вся наша діяльність – фізична, духовна і розумова – залежить від Нього і походить від Нього» (КАСД. Т. V. С. [353]).

- Тобто, Ісус створив Всесвіт, налаштував його, і безупинно підтримує!

Питання 11: *Тому як найкраще перекласти вислів Павла: *все Ним стоїть*?*

- Усе лише з Ним в єднанні існує (ІПБ)

Додатки до рубрики: «Голова Тіла (Церкви)» (вівторок)

- Переваги Ісуса, як Божества, з котрими ми знайомилися вище, – це Його власні, відвічні якості, *трансцендентальні**, притаманні Йому, як Богові.

- Але переваги, перелічені апостолом нижче (вірші 18-20), відносяться до іншої групи...

---

* Від лат. *transcendens* — те, що виходить за межі людського пізнання.

Питання 1: Якої? Ісаї 53:12

- Ці переваги і цей новий статус далися нашому Господу ціною незбагненої Жертви!

- Назвемо їх *жертвними*... Ісус так їх високо оцінив, що деякими зі Своїх відвічних переваг знехтував, аби завоювати ці.

Питання 2: Читаємо вірш 18 (1 ч.).

- *Голова тіла, Церкви*... Гарна новозавітна метафора. Церква названа *тілом*, а Христос – *Головою* цього тіла.

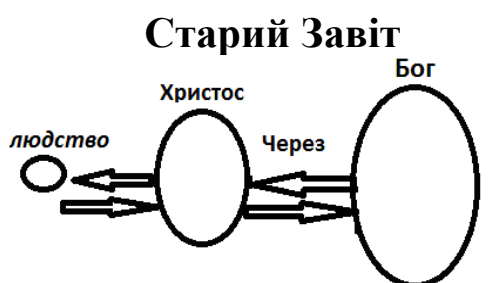
Питання 3: Чи знаходимо ми таке порівняння Церкви й Ісуса в Старому Завіті? З ким найчастіше порівнюється Бог і Божий народ старовини?

- Навіть сьогодні ми вже нагадували це порівняння: *первенець*... Найчастіше старозавітна церква названа *сином*, а Господь – *Батьком*.

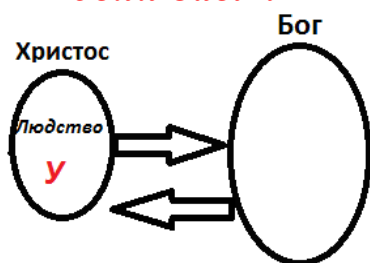
Питання 4: Як ви думаєте, чому так змінилося порівняння в Новому Завіті?

- Там *діти й Батько*, а тут *тіло й Голова*... Чому? Змінилися стосунки...

Пригадаємо схему, котру ми представляли на уроці 6:

Новий Завіт

- У Старому Завіті Бог спілкувався зі Своїм народом *через Христа*. У Новому Завіті Він спілкується з нами *у Христі*. Бо Бог Син став Одним із нас...

- «**У Христі** сім'я земна і сім'я небесна об'єдналися... Небо плакається **у** людстві, а людство сховане **у** лоні Безмежної Любові» (БВ, 15 [25-26]).

Питання 5: *А чи змінився наш статус у Новому Завіті? Євр. 12:23 (І ч.).*

А як названий Божий народ старовини? Вих. 4:22. Ми помітили різницю?

- Там цілий народ – *первісток*... А сьогодні ми – *Церква первістків*... Кожен із нас – *первісток, особливий, значущий*...

Питання 6: *Ми усвідомлюємо, яка відповідальність лежить на кожному з нас?*

- Якщо колись цілий народ вступив у Завіт, цілий народ був вісником Божим, то тепер все на індивідуальному рівні...

- Світ дивиться на кожного з нас і по нас особисто оцінює нашу Церкву і нашого Бога... Сьогодні мої особисті стосунки з Богом вирішують все...

Питання 7: *Яка ще перевага була здобута ціною смерті? Вірш 18 (ІІ ч.)*

- *Первенець Він серед тих, хто з мертвих встав (ІПБ)*... Першість у воскресінні належить також тільки Христові, бо *значущість* Його воскресіння сягає Неба!

- Але в тексті немає слова *воскресіння*... Можна подумати, що Ісус перший **з / посеред** мертвих...

- Розглянемо оригінал цього виразу: *протокоcos ек тон некрон*. Перше значення грецького прийменника **ек** – (перекладений в наших Бібліях **з**) – **рух із чого-небудь**.

- Тому цей вираз указує на рух Христа із мертвих, тобто – *воскресіння з мертвих!*

- Ніхто ніколи б не воскрес, ні в Старому, ні в Новому Завітах, якби не видатне воскресіння Боголюдини! Він у всьому має першість!

- Його неперевершене воскресіння дає Йому право вже сьогодні *воскрешати*...

Питання 8: *Кого і як? Ефес. 5:14*

- Силою Свого воскресіння Він воскрешає людей зі старого, тлінного, гріховного життя.

- Христос – *Протокоcos* – Первенець із мертвих – є Головою Церкви також *первенців із мертвих*, воскреслих до нового, духовного життя!

- Ось чому Він має ще один статус...

Питання 9: *Читаємо Івана 1:14.*

- В даному тексті стоїть не *протокоcos*, а *моногенез*, перших два значення котрих – *єдиний, один-єдиний*.

- Огієнко і СУВ переклали це слово відповідно: *Однороджений, Єдинородний*.

А ось найбільш вдалий переклад:

Ми бачили славу Його, ту славу, котра від Отця у Нього, як Єдиного, Незрівнянного Сина (ІПБ).

- Як далеко позаду залишилися фальшиві вчителі з їхніми вигадками...

Додатки до рубрики: Початок та Ініціатор (середа)

Питання 1: *Повернемося ще раз до 18 тексту. Що означає для Церкви, що її Головою є Христос? 1Кор. 11:3.*

- Мабуть, те саме, але в дуже ширшому і глибшому значенні, що і для дружини є її чоловік...

Питання 2: *Шановні наші сестри, що для вас означає вираз: «жінці голова – чоловік»?*

- Найперше – любов і ніжність, а потім – турбота, захист, охорона, мудре керівництво, забезпечення і духовне, і матеріальне...

- Наскільки ж усе це перевершує наш Господь в любові до Своєї нареченої – Церкви! І до кожного з нас зокрема...

Додатки до рубрики: Примирити все (четвер)

Питання 1: *Якими піднесеними словами апостол Павло завершує свій опис Ісуса? Вірш 19*

- Ісус – повністю Бог і повністю Людина... В Ньому перебуває вся повнота! Саме тому Він міг об'єднати і земне, і небесне.

Питання 2: *Про що ми читаємо у вірш 20.*

- Ми знову звертаємося до ілюстрації на обкладинці нашого Посібника. Тільки Христос – вся повнота Боголюдини – мав і можливість, і право об'єднати все.

- У цьому й полягає Його найвидатніша місія у Всесвіті: *Кров'ю хреста* відкрити цілому Всесвіту, Яким насправді є Бог, яким є Його характер.

- Й навіки об'єднати і земне, і небесне.

III. Закінчення:

Він упокорив Себе, будучи слухняним аж до смерті, і то смерті хресної... Тому й Бог повищив Його, та дав Йому Ім'я, що вище над кожне ім'я, щоб перед

*Ісусовим Ім'ям вклонилося кожне коліно небесних, і земних, і підземних, і щоб
кожен язик визнавав: Ісус Христос – то Господь на славу Бога Отця
(Филп. 2:8-11).*